

05/07/2017

Com podem crear ciutats més verdes i alhora socialment inclusives?

Un article científic publicat recentment a la revista “*Habitat International*”, co-escrit per un investigador de l’ICTA-UAB, suggereix sis requisits per un desenvolupament del verd urbà socialment just.

Tal com es reflecteix en els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides ([SDG](#)), un dels principals reptes de la planificació urbana és preparar les ciutats per a un nombre creixent de persones, tot desenvolupant-les com a llocs sostenibles, resilents, segurs i inclusius.

En els últims anys, la Comissió Europea ha introduït diverses estratègies i programes de finançament per desenvolupar i implementar dos conceptes relacionats: [La infraestructura verda](#) i les [solucions basades en naturalesa](#), com a forma d’abordar aquest repte global.

Les diverses definicions o interpretacions de la infraestructura verda i les solucions basades en naturalesa sovint argumenten entre els múltiples beneficis que pot comportar la seva implementació a les àrees urbanes hi ha el foment de la cohesió social o reduir les desigualtats socio-espacials.

Tanmateix, hi ha una manca d’evidència empírica que recolza aquesta afirmació i,

per contra, els autors de l'article sostenen que, en determinades circumstàncies, les intervencions verdes o basades en naturalesa poden portar paradoxalment a una major desigualtat social a través de processos com la gentrificació verda. A l'article es descriuen alguns exemples seleccionats de projectes implementats de verd urbà que han implicat efectes socials negatius, incloent: 1) Parc Lene-Voigt (Leipzig, Alemanya), 2) High Line Park (Nova York, EUA), 3) Parc Sienkiewicz (Lodz, Polònia).

Els autors també adverteixen que els processos de gentrificació i expulsió dels grups socials més vulnerables es poden produir fins i tot en els projectes d'implementació de verd urbà i solucions basades en naturalesa que inclouen processos de participació ciutadana i no estan directament associats amb el desenvolupament d'habitatges d'alta gamma (un exemple seria el Tempelhofer Feld a Berlín, Alemanya).

Finalment, l'article proposa sis requisits que poden donar suport a les estratègies de renaturalització urbana de manera socialment inclusiva:

- 1) El reconeixement explícit i la consideració de les desigualtats socio-espacials en la planificació, implementació i seguiment/avaluació d'estratègies de renaturalització de les ciutats per part de científics i planificadors.
- 2) Considerar i incloure no només diferents grups d'actors en el disseny, planificació i implementació d'estratègies de renaturalització urbana, sinó també opinions, necessitats i demandes divergents, incloent el coneixement tàcit i comunitari.
- 3) El reconeixement i anàlisi detallat dels impactes generats a nivell ecològic i social de qualsevol projecte de renaturalització urbana.
- 4) Independentment de si la planificació del verd urbà es realitza de dalt a baix o de baix a dalt o de manera conjunta, aquesta ha de servir per generar llocs de trobada per a diferents grups de persones.
- 5) Cal una estructura de governança que inclogui múltiples agents urbans per tal de dirigir les polítiques d'espais verds a les ciutats.
- 6) La recerca hauria d'examinar explícitament el context polític i econòmic i les constel·lacions de poder relacionades per evitar subestimar la relació entre els projectes de verd urbà i les estratègies del mercat immobiliari.

El grup de recerca [BCNUEJ](#) de l'ICTA-UAB, avaluarà els impactes socials de les solucions basades en naturalesa a partir de l'anàlisi de diferents ciutats (incloent Barcelona) per tal de cobrir aquest buit de coneixement i, en definitiva, contribuir a crear solucions basades en naturalesa socialment inclusives.

Francesc Baró

francesc.baro@uab.cat

Barcelona Lab for Urban Environmental Justice and Sustainability (BCNUEJ)
Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA-UAB)
Universitat Autònoma de Barcelona

Referències

[View low-bandwidth version](#)